

AZ ARAB ÍRÁS

Tárgy: Az arab írás

Osztály: 9-10 éves kortól

Időtartam: 2 x 45 perc (lehetőség szerint tömbösítve)

Készítette: Marjeta Colarič, Ljubjanai Pedagógiai Főiskola

A magyar változatot készítette: Lőrincz Ildikó és Kis Andrásné

Nyugat-Magyarországi Egyetem, Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar

1. FELADAT: ÍRÁS ARAB NYELVEN

Célkitűzések:

A tanuló

- pozitívan viszonyuljon a nyelvek és kultúrák sokszínűségéhez,
- ismerje fel, hogy az arab írás iránya eltér az európai betűírásokétól, mert jobbról balra halad
- ismerje fel, hogy a mássalhangzó-írások jellemzője szerint az arab nyelvben egy szótag egy betűből és a felette levő jeltől áll, ez utóbbi jel nem kötelező
- próbáljon meg néhány szótagot arab írással lemásolni
- kísérelje meg elolvasni az arab írással írt magyar szavakat,
- olvasson el néhány arab szót és találja ki a jelentésüket,
- ismerjen fel néhány arab betűt egy eredeti arab szövegben
- ismerje fel, hogy közel azonos hangalakú szó két nyelven eltérő jelentésű lehet („baba” : magyarul *baba*, arabul *apu* viszont v.ö. *Ali baba és a negyven rabló*)

Szükséges eszközök:

- 1. 2. 3. 4. és 5. számú feladatlap
- esetleg töltőtoll az arab kalligráfiához, de hagyományos toll, filctoll is megfelelő
- világtérkép

Az 1. foglalkozás menete

A tanár segítségével a diákok megbeszélik, hogy mely országokban beszélnek és írnak arab nyelven. Az arab nyelvű országokat megkeresik a világtérképen. Említsük meg, hogy jelentős számú arabjku kisebbség él több európai és észak-amerikai országban: Franciaországban, Belgiumban, Nagy-Britanniában, Olaszországban, Kanadában, az Egyesült Államokban. A tanár megkérdezi, hogy a diákok közül hallott-e már valaki arab nyelven beszélni valakit vagy látott-e már arab írást. Ezt követően bemutat egy részletet

az *Ezeregy éjszaka* című meséből (1. számú munkalap). A tanulók dolgozhatnak kiscsoportban vagy önállóan.

Utasítás: Figyeld meg az alábbi részletet az *Ezeregy éjszaka meséi* című könyvből. 1. feladatlap. Nézd meg alaposan a bekezdések elhelyezkedését. Mit állapítasz meg? Hogyan magyarázod?

A tanulók vegyék észre, hogy a bekezdések jobb oldalon kezdődnek. Könnyebb a feladat, ha egy magyar szöveget az arab szöveggel összehasonlítunk.

Ha esetleg van arabjű diák az osztályban, kérjük meg, hogy hozzon be arab újságot vagy könyvet. A lapozás iránya is segíthet az írás irányának felismerésében.

Végezetül kérdezzük meg, hogy ismernek-e más írást, amely jobb-bal olvasatú. (héber, arámi). (Az írásokról lásd a „Csomagolásokról és még erről-arról...” című anyagban szereplő rövid történeti összefoglalást.

1. Feladatlap

وشاع السرور في سراية الملك حتى انتشر في المدينة . وكانت ليلة لا تعد من الاعمار ولونها ابيض من وجه النهار ، واصبح الملك مسرورا وبالخير منمورا ، فارسل الى جميع المسكر فحضروا وخلق على وزيره ابي شهرزاد خلعة سنية جليلة وقال له : سترك الله حيث زوجتي ابنتك الكريمة التي كانت سببا لتوبتي عن قتل بنات الناس ، وقد رابتها حرة نقية عفيفة زكية : ورزقني الله منها ثلاثة اولاد ذكورا . والحمد لله على هذه النعمة الجزيلة .

ثم خلع على كافة الوزراء والامراء وارباب الدولة وامر بزينة المدينة ثلاثين يوما ، ولم يكلف احدا من اهل المدينة شيئا من ماله ، بل جميع الكلفة والمصاريف من خزانة الملك . فزينوا اذينة زينة عظيمة لم يسبق مثلها ، ودقت الطبول وزمرت الزمور ولعب سائر ارباب الملاعب واجزل لهم الملك العطايا والمواهب ، وتصدق على الفقراء والمساكين وعم باكرامه سائر رعيته واهل مملكته ، واقام هو ودولته في نعمة وسرور ولذة وجور حتى اتاهم هادم اللذات ومفرق الجماعات ، فسبحان من لا يفنيه تداول الاوقات ، ولا يعتريه شيء من التغيرات ولا يشغله حال عن حال ، وتفرد بصفات الكمال ، والصلاة والسلام على امام حضرته خيرته من خليفته سيدنا محمد سيد الانام ونضرع به اليه في حسن الختام : والحمد لله رب العالمين .

Forrás: KITAB ALF LAILA WA LAILA (Ezeregy éjszaka meséi), az 1835-ben Bulak-Kairóban nyomtatott eredeti második kiadása

2. feladat.

A diákok a 2. számú feladatlapon dolgoznak. Az oktató a szóbeli utasításokon kívül írásbeli utasításokat is ad azoknak a diákoknak, akiknek gondjuk van a szöveg megértésével, illetve a táblán bemutatja a betűk írását. Ily módon a diákok egyedül tanulnak meg néhány arab betűt, szótagot és szót.

Utasítás a 2. számú feladatlaphoz

Írd le az arab betűket jobbról balra. Kezdd a vonalakkal, majd helyezd el a pontokat. A nyilak mutatják a betű megrajzolásának irányát.

ب ب ب B

ن ن ن N

ت ت ت T

م م م M

س س س SZ

ش ش ش S

Utasítások a 3. számú munkalapon

RÖVID A, I, U

A betű feletti jel $_ / _ = A$

A betű alatti $_ / _ = I$

A betű feletti vessző $_ ' _ = U$

1. Egészítsd ki a táblázatot a rövid A, I és U jeleivel a fenti jelmagyarázat és a példák segítségével.

B=	ب	N=	ن	T=	ت
BA=	بـ	NA=	نـ	TA=	تـ
BI=	بِ	NI=	نِ	TI=	تِ
BU=	بُ	NU=	نُ	TU=	تُ

M=	م	SZ=	سز	S=	س
MA=	مـ	SZ A=	سزـ	SA=	سـ
MI=	مِ	SZ I=	سزِ	SI=	سِ
MU=	مُ	SZ U=	سزُ	SU=	سُ

2. Fejezd be a táblázatot, írd be a megfelelő arab és magyar betűket.

B=		N=		T=	
BA=		=	بـ	TA=	
=	بِ	=	نِ	TI=	
BU=		N U=		=	تُ

M=		SZ=		S =	
=	مـ	SZA=		SA =	
MI =		=	سزِ	SI =	
MU =		=	سزُ	SU =	

4. feladatlap

RÉBUSZ

Olvasd el az arab betűkkel írt magyar szavakat és írd le őket magyar betűkkel. Jobbról balra haladva olvasd őket.

Példa:

BABA	بابا
------	------

A táblázat első oszlopa a megoldásokat is tartalmazza.

Az írás iránya →	Az olvasás iránya ←
TI	ت
MI	م
BIM-BAM	بمبم

Utasítások az 5. számú munkalapon

Most olvasd el azokat az arab betűkkel írt arab szavakat, amelyeket már ismersz. Jobbról balra olvasd a szavakat! Írd le az arab szavakat kiejtés szerint magyar betűkkel. A harmadik oszlopban megtalálod, hogy mit jelentenek az egyes szavak.

5. FELADATLAP

Az írás iránya →	Az olvasás iránya ←	A szavak jelentése
MAMA	ماما	anya
BAB	باب	ajtó
BUN	بُن	kávébab
SAMSZ	شَمْس	nap
BISZ	بِس	cica

A feladatlap első oszlopa a megoldásokat is tartalmazza

Végül a tanulók még egyszer átnézik az *Ezeregy éjszakából* vett szöveget és bekarikázzák azokat a betűket, amelyeket felismertek.

Tanulói önértékelő kérdőív

Mit tanultam meg?

			
Több írás között felismerem az arab írást.			
Tudom, hogy az arab írás-olvasási iránya jobbról balra halad.			
Le tudok másolni a tanult arab mássalhangzók közül legalább hármat.			
Le tudok másolni öt egyszerű arab szót.			
Fel tudok sorolni legalább két olyan szót, amelynek a hangalakja magyarul és arabul megegyezik, de a jelentésük eltér.			

Az önértékelő kérdőív szimbólumainak magyarázata:

 : Igen, tudom, megtanultam.

 Már kezdem érteni .

 : Nem tudom.

ERROR: syntaxerror
OFFENDING COMMAND: --nostringval--

STACK:

/Title
()
/Subject
(D:20110201172454)
/ModDate
()
/Keywords
(PDFCreator Version 0.8.0)
/Creator
(D:20110201172454)
/CreationDate
((Lirincz Ildikó))
/Author
-mark-